

Областың көпте ажыл-ағыллынын ажыл-ишчилери ам даш-ла чогуу эртерге чей чыдаын бирги чымылын дүжүдү дөшт демисейин шийтирилг үч-едазынча эгелен кирер. Олар буюлуг уаг ажылын кылын, он-он муу гектар шалдерге тараздарын кыска хуураада азапал азыр.

Чамыз черлерин савазыска обдастың колхозтарының болгаш совхозтарынын ховуларында байык дүжүт өзүп түгү, көпте ажыл-ағыллынын дүжү ажыл-ишчилери болгаш областың ажылчы чоннарын өөртүп турар.

Ам кол сорулга болза, дүжүт азапал алымшынынта хамарышынча буту ажалдарын дүгөн доозал, техникаын, транспортту, скарларан-савазларын эки белеткээр, бо бутулга ажыкче механизаторларын, колхозчуларын, совхозтар ажылчындарын мобилизастары буюлу.

Чүтүң-биле таймызбылап болуруу? Мону хамыктын мурунла септелгенин организас чоң чоруулуг, колхозтарын баштаар черлерин, совхозтарнын дирекциялары септелгенин дүргелештирче, оон шынарын өжи-леринче чогуур кичөөлөг сайбайн, септелге ажылының бүдүртүчүлүгүн белгилейн, септелгече ажылда туурар механизаторларын техника септелгенине хергелеттирин артык кезектер-биле хандырбайн турары-биле, чамык механизаторларын сагыла-хурумунун көпсөөк-биле таймызбылаар херек. Локулашкынын кол чыдаганынында. Он-биле хергелештир колхозтарда, СПС-терде, совхозтарда партия организациялары септелгенин бедик темпийин, эки шынарын чеди азыр дөшт септелгелер ортузунга организастыг болгаш поли-тик-көксизиндегиг ажылын көш

Дүгү ажал алымшынынга бадалашкын чокка, организмынгда ишкер кыргыз, ажал алымшыны бугу техникасы, малакты камбайларын, даткаларын, болуучулуктарын ай-шаана бадалашкын септар керек. Ишкер турулуш областын колхозтарында, ИТС-теринде, СТС-теринде, совхозтарында ажал алымшын мачилналары септелген кенчтук окуму чорутулуш, уугу дүвүзээзини болдуруш кылар.

Пильдун 20-те чидир областа 473 комбайндар чүгдө 259 комбайндар, азы комбайндарыны 54,8 хуузу сепеттигнен. Ол болза, эрген чыда-бы 60 үзгине бозагга 21,9 хуу тууу болуп турар. Комбайндар сеп-сөрөгүнн планын колхозтар чүгдө 16 хуу, а совхозтар—65,8 хуу түтүг-төн. Биг-Лем районун колхозта-рында 53, Каа-Хемини—41, Тагды-рында 24, Ууг-Хемини—29, Чөм-лөмчүктин—16 комбайндар аяга килер сепеттигнен. Совхозтарда комбайндар септелгенинн темини колхозтардан база ууг дүздөсөй турар. Септелге талазы-биле «Өкө», «Мөсөгей», «Тилгелге» совхозтар сөксө совхозтардан ирмат кожудул турар. Илангы «Мөсөгей» совхоз-а септеле чогуур 14 комбайндар-дан чүгдө чангыс комбайн септе-тигнен чорук ол дугайын тодугай еречиле турар. Оң-биле калы каткалар болгаш балдургучүлөр септелгенин бүгүн дооскан чангыс-да район, колхоз, совхоз чок болуп туур.

Моон алгаш көөргө ажаап алым-
нын машиналарын септегизгени
аламы-биле жолуашкын аякко
дуг-дур. Техника септегизгениде
ылымг чөтөстөр-биле моон ынай
тегиз, сагым амыр олурар-арга
ок. Бир өсөс дүжүт ажаап алым-
нын чамык чөтөргө, ылымг
арынын талакы районнарга тараа
сиздеп эрткен чылдан алаан эрге
тездерин, тарааның 90 жууун
чылап ажаарын өөрөнп көр бөл-
дө, септегиз бөжүм темпизин чо-
гууун турар болжолотар болгаш сө-
төстөр тараа кезиндеп эте-
гизге чөдүр техника сеп-
тегизгени дожуп шыавайн, анал
агай бөлөтөгизгиз жуагужин, өр-
төн чылдык чөтөстөрүн батантаз-
ы чылаш чоң.

Азасп алышыкын техниказынын
енди оожум темпийи септеттинип
урарынын чылдаганы чул? Ону

СЭЭП-нийн ХХI съездийн тээгдэлтийн үйлчилгээний болон чөдлийн социалист хуульдаагүйн үүсгэлтэй, Лүанас болон аймагт байрлах болон советтарын бүтэцтэй тараа сайраарын паланн кукурзуа чокка) хуусаа бөтөнд үүсгэсэн. Бүтэц сайраарын 2 миллион 206 муу пуд тараа иргэн.

Областын бөдөр аймаг-агийн болон аймаг-агийн СЭЭП ТБ-ийн аймагт Лүанасунаа алдарт муулуу бүтэцтэй паланн дашкаар 2,5 миллион пуд тарааны сайраа деп социалист хуульдаагүйн аймагт. Бүтэцтэй кукурзуа-биле аймагт 16 миллион пуд тарааны бүтэцтэй сайраа тухай.

РФСР-нің Министрлер Чоңдөң-
дөңгөсүндө сөзгөсүлөп келген
Угаар РФСР-нің дөдө болгаш
түскөк ортук өөрдегилериниң эи-
ла-республика Министрлер
РФСР-нің дөдө Сөдөдиги Пре-
зидиуму тургуская.

РФСР-нің дөдө болгаш түскөк
ортук өөрдегилер министрлер эи
Всеволод Николаевич Столетову
РФСР-нің дөдө Сөдөдиги Прези-
диуму томуйдун.

Пыль 29-та РСФСР-нин Дюди Советинин Президиумунун хуралы болган. Кострома областын чер-чер Советтеринин сонгучулар чагыла-рын кууседир талазы-биле ачыл-дын дугайында Кострома облук-помуна дургамы М. М. Барановун иштелини анаа дыйнаан.

Сонгучуларнын чагыларын ку-седир талазы-биле ол областын чер-чер Советтер ачкан ачылдын чорутканын Президиум демдегез. Ачкан каш Советтерге чагыларын чотур убулде түнелин көргөн бол-гаш оларын кууседир эгелел бер-ген. Чикээ, Поназревск районун Лутухук көзү Совети 105 чагы-ларын 79-нү кууседисин хав-дырган. Чурткачмын черлеринч ногаачылдыганы чоруткан, ачыл-чынар хандырыгы кылдинин магадлинин бараннарнын асорт-ментивин калбаркан болгаш оон-даа еске ачылдарын ылган. Сонгучуларнын чагыларын ку-седир талазы-биле дурхулаанын ачылдын турар еске-да улелеринг ачкан каш районнар бар.

Сонгучуларнын чагыларын кууседир талазы-биле ачылдын четистерин чагыларын ачылч чоннар депутаттарынын Кострома област Советинин куусекуму РСФСР-нин Дюди Советинин Президиуму даясан. Сонгучуларнын чагыларын булар чорур ачыл-дышын органастаарынын улуг ужу-хулаанын барымдааш, сонгучуларнын чагыларын ку-селединин дугайында айтырынч чулаагачын көрүн АССР-лерин Дюди Советтеринин Президиума-рынга болгаш ачылч чоннар де-путаттарынын хабдар, област Советтеринин куусеки комитете-ринге сумелон.

Ростов областын Егудийек май

Мичалыахкыттыгын-биле алмуга, Боострома областың Советтериниң согушчулар чыгытларын боттандырган талам-биле ажыкты алгы үдө Советтерге омакын турар негелдерини хандырын шидайын турар. Дөй районнара болгаш хоо-
нууң Кавалерск куде Советиниң болгаш Рязань областың Рыбинск районнуң Ходыннинск кудө Советиниң айма-чоруктагынын дугайында илеткелдерин база хуурага дылааыт.

Ажыкы чоннар душтаттарынын

ЛЕНИНГРАД. (ЭТА). Сонгу баш-барым зонага мал ажылынын продукциясын бүтүр таалаы-биле бо чылдың илги кварталына эне белин көргүзгүлери чедип алганым дөш болача РСФСР-нын Министрлер Чувствеленин Шилчир Кымыл тутум тырыксызы-биле хол-баштыр амал 29-та Смальнейин улуг залына ажы-агый ахыл-дакчыларынын область чыграса ху-ралы болган.

Бирги чаргы чыда малчыларнын социалист чарыкынын түн-недеринин болгам мал ажылынын продукциясын көвүдесир таалаы-биле кезде ажы-агый ахыл-иичи-леринин сорулгаларынын дутайын

Июль 28-ге Москвага садыг айтырынын талазы-биле чыгарал хурал болган. Россия Федерациянын кралларынын, автономуд республикаларынын, областларынын садыг организацияларынын 400 ажыг ажылдакчылары база СЭКП-нин алаа каш обкомнарынын, хоор-коначырын болгаш райончарынын секретарлары, облустук оонамнын болгаш улус ажыл-агыйларынын чевгедептерин дарагаларын ордакчылары ол хуралга ийрикшен.

Илеткечи—РСФСР-нин садыг министри Д. В. Павлов садыгын културалын беделер болгаш чурттакчы чоюнун хандырылганын улам экижидер талазы-биле садыг ажылдакчыларынын сорулгаларын дугайын чугаалаан.

«Картофель, нотаа, бат-чмисе бедет-чирин болган саларын экижидер

демчегдер дугайында» Роспотребсоюзтун даргазы А. И. Галкиннин илеткенин хуралга база дынаан.

Свердловск облустук оонам сайл кидизинин начальниги А. С. Фалеев, СЭКП Тула облукунун секретары С. Т. Тимофеев, Краснояр крайпотребсоюзтун башгаар черинин даргазы П. И. Колесников болган оон-даа өскелер хуралга сайал берген. Совет садыгын улам экижидер талазы-биле чер-черге улуз ажылдарын оюлту чыдарга кылганын: барган садары көвүдээнин, оон асортиментинини калбаргалын, чурттакчы чоюнун хандырылганын улам экижээнин олдр демдетлеп турганаар. Оон-биле чергелестип, баран бүдүрүп уйдүреринин кату турар чорун садыг четкилерин улам калбартырын, чурттакчы чоюнун хандырылганын улам ийил экижидер

СОВЕТ УЖАР-ЧҮҮЛДҮН ШЫЛГАРАНГАЙ ЧЕДИН

Советтеринин ахыл-чоругулазын экижидер дугайында партиянын министрилерин ууругула болурубушкан, кедерде организаскы ахылды деченелин алы үгени кедер Советтер алыон бедиктенер. Кедер Советтер кол киченгейи волхостарын ахыл-чоругулазынча салды туур. Советтерин сессияларында болгаш кукусомиярынг хураалдынг кедер ахыл-агыинг айттыгыларын уругулу чугаалажын туур. Кедер Советтер кылкыларын ахыл-чоругулазынга келу кидини берин, азырын бикмиларынга дузаны коргутуи туур.

Школазырын, омынел, культура-чырымдыкын, салды болгаш амидрал-хандырыга азын черлеринин айттыгылары Кавалерск болгаш Холмынск кедер Советтерин ахыл-чоругулазында алыон чыры оюлу туур. Чурткажыны черлерин чагайкыларынча биче элес киченгей салдыган.

Кавалерск болгаш Холмынск кедер Советтерин ахылды чугаала

жыл турда, азым-агым болган
культура турмушунунга Совет
терин азым-чордугазым улам
ырай екижидеринин талым-биле
азам хай практиктиг саяаларым
РСФСР-нин Дээди Советинин Пре-
зидиумунун бежитүннери чугаа-

СЭПК ТБ-нын Президиуму вежигунге кандидат, РСФСР-нин Министрлер Чувашисинин Даргасы А. Полиакский областың тельзалиринге шигишчир Кызыл тукуту дүхадин берген. Оң соонда ол нүрө чүтүлгәш, төлиң алган бедик шаңгалым дөш областың көңө ажим-ажиымнын ажим-ишчиринге байыр чедерген болган мад ажимынын продуктлуун, көңө ажим-ажи күлтураларунын дүшүтүүн бекилерин чедикшиининг шигишчирлерин соотталарын чүтүлгәш.

Чөвүлел хуралга СЭКН обкомунун
бирги секретары Н. В. Спиридонов
база чүве чугаазлаан.

Кызылдын сөнгөлге-механика заводунун ажымчыны өш Сандык аяан кам чымдарын дүртүндө зовио ажымдан турар. Башайгы үдө өл бөчөтарап ажымдаш, өдө сөмүлө маңиштин тусай мержеилин шигиңгөдөн алган. Күш-ажылы мыкшылыгы, сагыла-чуружугу ажымчын шуткула тейин кызыры-аын тусай мержеилин башу шигиңгөдөн ал турар.

СЭЖК ТБ-нын кыны Пленумунун шигиңгөдөн ашмырдалга ботандырар дөш жууулачы ажымчын ботунга бөдиген соңла-штин хушөөлөргөли алышкан, агы үдө барык нүүн норма-ларын хүн бүрө күсөөлү турар.

Чурукта: Александр Сандыктын ажымдан турар.

Фото С. Фоминистовтуу.

СУТ-АБСЫ. Мал аякылының мур-
накчыларына шаңналар тысыр
дугайына РСФСР-нің Министрлер
Чогузының иштирагына Сут-Ха-
дуд район төрүүчү аякылы, ал-
ба-таакчылары болган чурттак-
чылары боттарының итигининге
талышкан.

Митингки райкүсөөм даргасы
өш Доржу азыкталы, СЭМН райко-
муң секретары эш Сементе сөс
берген. Мал аякылың продукт-
тарын белеткөр талзы-биле со-
циалисттик чарыкка бистия Тыва
область Сибирь зонамына курнак-
чы болуп, РСФСР-нің Министрлер
Чогузының иштирагы Кымыл ту-
гун алыр болганын база 100 муң
рубль-биле маңнаптамны эш Семен
митингкиң киркекчилеринге ды-
ватчан болгаш манжа дохобиттар
районуң ажыл-ишчилеринин эа-
негизг сорулгаларының дугайын өз
сөзү менен белеткери.

Районуң херектешчилер инти-
гелиңиз белеткелчини эш Өргө сөс
алган. — Алы-кеш, өлүк белетке-
лин чорутар талзы-биле районуң
талымдан бир участкак харым-
дар турар мен. Ол участкак бер-
линге чыл панын челиңизинин
күсөттинин турар. Улут, биче
алты-кеш белеткелинин чыл паны-
ны 120—130 хуу күсөттинин.
Дүк белеткелинин хууу 102, да-
гак чуураагының 103 хуу болган.
Белеткелдеринин бүтү бөрүтүзүл-
галзы-биле паныны Совет Тыва-
нын 15 чыл өмүңү бетинде доозар
бис — деп, өз чуураалы.

Областың мал асылының тазалау-биле чедишкіннеринде Сүт-дүктүрлерин сальмышкынары база-да бар джерин митингге түве чугаалзан иштер дөждөзеп, асыл-айгыж чедишкіннерин улам өстүрүшүн болгаш быжыктаарынын дугайында саналдарын берип турганар.

РТС механизатору эш Көк-Карақтың чугаалыны болса:— обла-стың мал асылында чедишкіннер-ге ол улут үнөзөшүн бистери өөртүп, улам эки асылдарынче сорук кирип турар-дыр. Мал асыл-дын улам майа жөңдүрде, чер асылында база-да чедишкіннер-диг болуп таурдуг болс. Мынчанг

ВЛКСМ райкомунун инструктору эш Сат сагал берген. Оңчугаала-ны болса:— Чакантн маналы бистери күш-аылгын чөүчүчү улам сорук кирип турар-дыр. Районун мал асылын жөңдүрлерге бистин комсомолчуларыстың киргизген улут. Олар фермаларга сайынмал, кукурта өстүрүп, мал чөмөри бөзөткөн турарлар. Чеди асылын баштайгы чымынч ийити чар-тымыда мал болган чер асылында күш-аылгын батуруктутун улам бедир дөш алыяктарын соци-алист чарыкын күштөлдүр болс.

Шаа мындг митинглер район-вун колхозтар төнтөргө база бо-гулдан.

ИЙТИЛАК. Барым-Хемчик районун «Большевик» колхозунун сарык падырачымы, К. Биче-оол өз районда мурунчы малчыларын аркы бирөөн. Мал ажылынын продуктуларын бүтүрер болган белектээр талаш-бикеш мурунчы, болгани дааш РСФСР-ий Министрлер Чөт-дөлгилни шапталыш Тийла бөлүстэм аз туурасын өз малчын уууз өөрүштү-биле дикнаан.

Эш Биче-оол сарыкматын 9 жыл дүрүзүлдө кадарын, өстүрүп келген, бу чылым төрөн 80 салмак-тын 80 бызаларын бүтүн какар-дал алган. Ахты үдө ош кадарган малын эш семпирн туурар.

Областын мал ажылынын талаш-бикеш чедишканыгеринге боукуну күш-ажымын салышкынынын моюн сонгаар-даа улам өстүрерин эш Биче-оол худоргон. Ош боукун күш-бикеш бу чылым мал чеминге 20 тонна чедир сугитени белектээрин хүлөнгөм, баштайлы хүнерге 4 тонна сугитени белектөөн. Ош мыйд кыштагарын селтегелгени базз доо-дун алган.

Чоюн-Хөкчий районунд «Хөрүм-Даг» колхозунун баштаар чери нияттин калыкта четчир саямгыг чек сууруу тургузарычче кол кич-чөнгөйүн уландырсын, сизгенчи бригадаларын ажыкта чөгүрү ую-иенде организастан кириген. Доң-Терек, Улут-Шык шымааларынн сизгенн М. Чамынга улуртурган 36 кижиллг бригада кезин, 22 сараат-чы тургузуу, ады 205 тонна сизген-нин ажаан алган.

Болжолтун чүтле сизген, силос бе-леткелинде тускайлап тургускан бригадалары ажылдын турар аес, болжол бөдүрүлгезиниң аңгы-аңгы ажаларында ажал-шылчлер калып-ныкта маара туттууган. Ялангыч бонтора болган дартаннаар черинн ажылдакчылары хол кадымрыг 16 кижил хол чөйиннч белеткелинде ажалын турараар.

Сизгенчилер тараа ажаан алынм-канының бөтинде мал чөйинч белеткелин доосар дөш бэр-ла эг-галары херегел турар.

Ужудуучу подполковник В. П. Смирнов болза тур-
оректативийн шомоцмичилер-биле чепсеглеттингиз
О-300 метр бекдикке кюдурлуг алаш,
ужудуу майор В. С. Илюшин турбореактивт бир
шомоцмичил-биле чепсеглеттингиз Т-431 деп самолёт-
биле 28760 метр бекдикке кюдурлуг,
СССР-ниң Топ аэрорукунун ужар-чүд спортунун
тадыз-биле комиссыз ол ний ужудуушкуннарын 2
гайдыла материалларын дегетер ректораты кылды
баллазылар-биле Делегетингиз ужар-чүд федерациязы
ке (ФАН) чорутка.

Чурукта: ужудуучу В. П. Смирнов (солгай тал-
зылда) болгаш В. С. Илюшин.

СЭТА-нын фотохрониказы

Область Соединенн күүсекчи комитетинде

Баштайгы чартык чылда көдээ
Советтерниң социалистиг
чарыжынын түннелинин дугайында

Сүт саалзанынч талазы-биде № 1 сүт-бараан фермазы эки түн-недлердег. Сааныч Т. Бүске чартыч чыла бодунга быжылгаан 10 саар инектеринин инек бүрүзүндөн 678 литр сүттү, Т. Ширмаа 12 инектеринин инек бүрүзүндөн—606 литр сүттү салгаш, муракчылар болуп туур.

Т. УУРАДЫ

Т. ХОВАЛЫГ

ТАЙБЫН БОЛГАШ НАЙЫРАЛ ДЭЭШ

Совет уран чүүлдүн байырлалы

ВЕНА. (СЭТА-ның тускай корр.).

Венаның өң улуз концерт бажыны—Концертхауус бажынын чөө-гүндө шөдөргө болгаш кулчуларга кулчу шимчөөшкенин башкарышканын пьоль 28-тиң шежөөнде концерт берте турган: хоорайнын бүгү булунууларын Концертхауус шуушман машиналар тентчү чок болган. Кулчулук келер аралын үр маанай келген чагы кижилер машиналарын кайтамчык мөөнөдүнүн Аныктарын болгаш студенттерин VII фести-валына совет аныктар төлө-лерин байырлау концерти Концерт-хауус шежөөнүн 8 шакта өгө-лөр дэни тайбырлатканын ту-рарын билди алганар.

Концертхауус 2 муң азыг кижилер олар залы доган. Чымчак сандайларда болгаш локаторлар—интикти черектер министрствонун статс-секретарь Губофер, албанчы өскө-дө кижилер, хей-хей курунелерин өлгөн болгаш төлө черлерин баштыңары, оон интикте Совет Эмиленин Австрияда элчини С. Г. Лаппа, австри-совет байрлал нитиленин башта-рар черин дартыг профессор Гауэр, Австриянын компартиянын дартыг И. Колленг, Австриянын уран-чүүлдерин көскү азылгачылары, фестивалдын киржикчилери, венчалар.

Федералдык канцлер Ю. Рааб ло-жага көстүп келерге зал үргүчүл-дөргө адым часкашканын биле-уттаар.

Байрлал концерт эгелзөн. Шөс-таловичинин «Байрлал увертюра-сы» залга чаагай чангылаан үн-ген, оңу Москва аныктарынның симфониялыг оркестри күтсөткен.

«Совет аныктарын кылаш аял-ганы» Свердловск университетинин студенттеринин нити ыры улуз көдүрүлүшүнүгү күтсөткен. Маа-дырлыг, долу күтүгү болгаш ко-дүрүлүшүнүгү ыры «Москва чоо-гунун кежээлери» деп сагыш-сет-киди хайныктырып турар ыр со-лаан. Чүтлө Венада өскө, харып өскө-дө черлерде ол ырыны өки-билди болгаш аңаа ынакшыдыг хей-хей кижилер ол залга олурун чуттажык.

ССР Эмиленин улуз театрынң белединги артистери Е. Максимов биле В. Васильев «Парижтин чабымы» деп Асфальтин беле-динде «Па-де-дэн» күтсөткен концерт улуз чедикшиини болган. Ленинградтың опера болгаш балет театрынын балет артистери Алла Осипенко болгаш Александр Грибунтун «Даш чечек» деп Про-кофьевтин белединде үгүчү күтсөткен, база Штраустун валь-син Ирина Колмакованын болгаш Борис Брегадзенин тангылаан чедикшиини болуп, көрүчүлөргө магадлан утуттурган.

Киевтин опера театрынын арти-зи Зоя Христин «Трубадур» деп Вер-динин операсын Элеоноранын ырызын мразыга диниттиг адым часкашканын чангылаан үнген. Чачатурянын «Гайна» дээр беле-динде «Селемелерин тапшыны» көрүчүлөргө негезин баууар ийи ула күтсөткен биле концертти бирги кезе доогулаан. Мага-даны кийгилер залдык бүгү булу-нарында чангылаан турган.

Часар үзүндө көрүчүлөр са-гыш-боланы өөрүчүлүг чуттаалан турган. Совет төлөлөргө калкыр болгаш маска фестивал демектиг

улуз кылаш түгүн сдэна кырында азын каан турда оңу хей-хей кижилер чурукка тырттырып ай тур-ган, ол демектиг кырында кыла-мал элдерини жүгүтүп турар кыл-дыр чуралар. «Спутник» («Элдерин-чи») деп сөс фестивалчы Венада аажок неперенгей болганыннан со-вет аныктарынң төлөлөрүн «Спутник, спутник!» деп байыр че-дирлеленин кийгилер-биле үр-гүчү уткуп турар.

Воронежтин улузун орус ыры-нын тапшылар бөлүгү концерттин интиг лезонго оон көрүсөткөн, кө-рүчүлөргө шуут-ла магадлан кайгакан. Воронеж аныктарынның кула тангызын магадлашкын илер-гейлеттинген диниттиг адым часкашканын биле ийи ула күтсөткен. Убакыт улузун «Ба-зор» дээр таным ансамблин бол-гаш улузун тангызын башкыр ансамблин көрүчүлөргө көрү-чүлөр улуз соугуулар-биле көргөн.

Украинанын улузун ырынын тапшылар бөлүгүн артистери «Украин гопак» деп чаа тангыны база улуз чедикшиини күтсөткен. Совет Грузиянын төлөлөкчилери «Салхын» дээр тангыны көрүчү-лөргө тапшылар хайныктыр тапшы-лаан.

Бөгүгү концертке кирешкен бү-гү артистер болгаш көрүчүлөр сдэнага түп келген, байрлалдык бүгү концерттерин сөөдүндө мр-лаары Бухарестте дөртүк фести-валдан бээр чалкы болган «Де-мократтыг аныктарын гимнини» күтсөткен.

Аныктар гимнинин сөөлүг сөстөрүн «Бра!», «Тайбын, най-ырал!» деп кийгилер үе кирип турган.

Польша Улус Республика. Варшава Конституция шалы. Польшанын Топ фотоагентелинин фотоу.

ГРЕЦИЯНЫН ПАТРИОТТАРЫНГА ХОСТАЛГА

Тайбын камгалалынын Совет комитетинин меделгели

Манолис Глеосту болгаш өскө-дө грек патриоттарын күтүлген шиткен, хойлу-дүргө таарып-пас үлгедиге улуз бүгү-ле тай-бынга ынакшыдыг кижилер төлө-тен-биле калы Тайбын камгалалы-нын Совет комитетинге уураанын-кынын илердин тур.

Тайбын камгалал улуз ара-зынң байрлалынын херезге, бо-лунуң чуртунуң национал хамаа-рышпас чорунуң херезге болуп бердини бараан болурунга ботта-рынң аттары үлгөргө болу берген кижилерге улуз чижелер чүе чок бузар үлгедиге болуп, Афины-нын шериг трибуналынын шитке-ли төөгүе мнчалар кирер.

Тайбын камгалал херээ дөш шыга-рагый демекчи Манолис Глеосту болгаш өскө-дө грек демократтар-

ны дүргөн хостаарын болгаш олар-ны шын өскө шиткенни күш чок болууларын шыгыны негез теле-граммалар, чагаалар тус-тус хама-рышпас болгаш хей-интиг эрга-нышчаларында Тайбын камга-лалынын Совет комитетинге үзүктө-чөккө кээп үргүчүлөп турар.

Манолис Глеосту болгаш оон эштерин «үмдөн ушта тырттып алган тайбынга ынакшыдыг хей-интиг күштери оларын бүгү хостаарын челип ал шыгаалар дээрине ханы бүгүлөй Тайбын камгалалынын Совет комитети илердейлөп тур.

Грециянын патриоттарыга хо-сталга!

Тайбын камгалалынын Совет комитети.

Грек патриоттарын өөрүп четиргени

АФИНЫ. (СЭТА). «Анексартис» боттос» солуунуң диниини турарын баууар алмга, Афинынын шериг трибуналы Манолис Гле-осту-биле калы үр чылдар кара-жыга олуруту-биле шиттири-лген грек демократтар Э. Вудас,

Г. Трикалинос, А. Сингелакис бо-тос» солуунуң диниини турарын баууар алмга, Афинынын шериг трибуналы Манолис Гле-осту-биле калы үр чылдар кара-жыга олуруту-биле шиттири-лген грек демократтар Э. Вудас,

Совет-индонези кады ажилдажылга

ДЖАКАРТА. (СЭТА). ССРЭ биле Индонезиянын аразыгга экономия-тиг болгаш техниктиг кады ажил-дажыга дугайында немерде про-токолдарга ал салынышынын пьоль 28-те Джакартага болган, ол про-токолдарын баууар алмга, Индо-незиянын чазанын күтсөткен совет чазак каттыгы, Мокук ортулук-тарда Афиныге технология факультетин болгаш Джакартага чүс муң көрүчүлөр кирер спорт стадионуң

түдүп бээрине чөпшөөрлөй Совет чазак илереткен. Оон аңгыда, ССРЭ-нин дэни өөрлөйгө черле-ринге индонезий хамаатыларын өөрлөйгө хандырып турган, баш-кы калкларын белектерине дуза-лажырып Совет чазак чөпшөөрлөй.

Индонезиянын даштыкы херектер министри Субандиро болгаш ССРЭ-нин элчининиң хүзөөлөргө күтсө-лип турар П. С. Кузнецов немерде протоколдарга ал салганнар.

Дизентерия дугайында айтырылгала эмчиниң харызы

1. Дизентериядан кижини манчыл аары бээрлөй? Дизентерия халы-ырылг аары. Оортон аараан калы албаны-биле кады дык хей са-ныг микробтарын үндүр. Азын-чеге, аяк-савага аарыг кижини чүбөө-ханды-биле дегенде азы сөөктер хонганда оларга микробтар чыгыш-нар. Дизентерия микробтары агым сутта кирген азы өскө-дө чүбөө-ханды-биле ижер сутга (кудукче, хемче) кирип болур. Азын-чеге-биле азы ижер сут-биле кады калкы кижини ижин-шөйүндүгө дизенте-рия микробтары киргенге кижини аары бээр.

2. Нандыг-дээ анык-биле кууду олутур аларган кижини эмчиге барза эки бе, азы боду эмнеке эки бе? Нандыг-дээ анык-биле кууду олутуш-кун болгонда эмчиге азы фольшерге ылавады бар херек. Дизентерия чик хевирлиг эртин турар болза, чижээ, багай шынарды чөмдөн өскө-дө кууду олутушкундан оңу аарыг кижини боду ылаан шынады. Аарыгын чүткө мейин аажыдакчымыс тодаргайлаш, оортон шын эм-ненирин айткан болур.

Агмы үдө дизентерия нургулайында чик хевирлиг эртин турар. Иччалар аараан кижилериниң албаны хан чок, а чүткө суук шараларын бөөп болур, оңу аараан кижини боду чамдык эскербес. Дизентериянын чик хевир-биле аараан кижини оңу аар хевир-биле бир дөмөй эки эмненирин, шөөлөдери, азын-чеге шын таарыштырып негетинин турар. Иччалар дизентериядан аараан кижини бүгү эмнекеге чыгып эмнеди ужурут. Дизентериянын аар-дээ, чик-дээ хевирлери дегенин хамаарышты чөккө, оортон аарыг берген кижини каажан-дээ халдырылг; бир өскө ол бодунуң бажыныга турар болза, оңу аарын чанында кижилерге чыгышынын болур.

3. Хоочуралдыг дизентерия деп чүл? Хоочуралдыг дизентерия—ол дээрге, дык хей айлар азы каш-дээ чылдар дургууңда уамдыг ди-зентерия аарыг болур. Кижини аараанын үзүндө аарын үр-гүчүл-дө иннини чорбас булгаулар. Аңаа-ла калкы ынакшан чорд-ла оон ишти дөйлөр: кууду олутуш, ишти хевирин, аарын туруп бээр; чамдык-та кижини кууду олутуш тура-ла тырыктаар-дээ апаар.

Хоочуралдыг дизентериядан бичини урулгарын аарааны үр ур-гууңда доктаамал өскө бакаларында илерээр. Чамдык оларын бажымыс аңаа, боттары эрес-шөөдө турда, аарыг база катан кирип аге-дээр.

Хоочуралдыг дизентериядан аараан улуз кижилерин ажилдар шинээни чамдык үдөлдө суулар болгаш шагырап чоруту апаар. Чаш урулгарын чогучалыг өздөм кижини хей таарылгада хажым бажыраар.

4. Хоочуралдыг дизентерия халдырылг болур бе? Ийе, ылаңгыя каданашкы үзүндө аарыг кижини дизентерия микробтарын албаны-биле калы үндүр чүе болгонда, ол халдырылг.

Иччалар-дээ бир өскө аарыг кижини аңгы аңгы аарыгын куту-сөдир, аары-шөөлөдери чуртунуң салгыр болза, халдыраар оңу неперет-пес, мнчанга оон чанында кижилерге айың чок болур.

5. Дизентерия аарыгын хоочуралдыг хевирге шилчиптес төлөдө, чүнү кылза чогуурул? Дизентериянын чик хевиринден аарыг берген, уаут өскө кууду олутушкуну тоовай, эмчиге чогуту үзүндө бар-байн турган кижилер ол аарыгын хоочуралдыг апаарлар. Чамдык кижилер

дээр аны-бүгү чүбөө херектен, эмненирин орадажып туралар. Ич-чалар ол чүбөө-биле олар боттарыга хораны чедирип турар. Иччалы таарылгада аарыг экиригенин уамдыг болгаш нургулайында-ла хоочуралдыг хевирге шилчип болур.

Оңу ужурудан дизентериянын хоочуралдыг хевирге шилчиптири болдурулу-биле кууду олутуш аараан кижини эмчиге баргаш, болдунар-ла дүргөн эмнеди өгөлөөр ужурут.

6. Хоочураан дизентерияны экиртир эмнеп болур бе? Ийе, болур. Оңу экиртир, үргүчү эмнеди херек. Аарыг кижини өчкөңгө айткан чөмкө чирин, хун чуртунуң салгыр, эмчиге бүгү сөө-лөрин ылаңгыя шын күтсөдир ужурут. Аарыг кижини боду экириг берген ынакшан апаар-дээ, эмнедирин ара сокадык болбас. Бөгүн үе эмнедирин хоочуралдыг дизентерия база катан каданаш болур, мн-чан эмнедирин катан өгөлөөр апаар болгай.

7. Кижини бодун болгаш урулгарын дизентериянын халдырылгдан камааларда чүнү кылза экил? Чөмнениринин болгаш чаш уругун чөм-гөдериин мунуңда база арылаары чеге барганын соонда халды-рын саванал чурту эргежок чутула. Бичини урулгарын халдырып хуш-каш катан чур, а азын урулгарын, ылаңгыя чөмнениринин мунуңда халдырып доктаамал чур кылдыр өөрлөй ужурут.

Чурталга бажын иштинде сөөктерини ууттаар, олардан аш-чөм-ни, аяк-саваны, ылаңгыя бичини уруулар чир чөмненин дугаар херек. Урулгарын өчкөңгө херектен санында-ла сутта хайндырып, мун-ган сава иштинге шыгалан тураа чогуту. Бичини урулгарга чүткө чут-дунар ойнаарактарын тутуш болур.

Чиг ногааларын болгаш чикмистерин чөмө херектен мунуңда кык хынамчалыг чур ужурут. Урулгарын чутушмаан нога, чикмистер чир чоруту хоруг херек. Сутту, ылаңгыя ынакшан салып алганда хайндырып ижер чутула. Сутну хоорайнын суг дамчыдылгандан албаан болза, оңу база-ла хайндырып, сөөкшан ижер. Сутту болгаш ижер сутну аксы хаалгы саваалар иштинге кууду түргөсө чогуту.

8. Урулгарын кижилер аарыгын айылдыг болур бе? Кы-жыктаар аарыглар нургулайында-ла бичини урулгарга тааржыр болгаш оларга кончуг айылдыг болур. Чаш урууга кыжык илереп келсе, оңу эмчиге доран көргөсө чогуту.

Ижин-шөйүндү аараан кижилерин чедикшииниң эмненин херектиг күчүлүг эмне совет медицина бар. Чүткө аарыгын үгөртөтпес херек.

9. Дизентерияга улар тарылга нандыг аныктыг болурул? Кайы-бир аарыгга улар камгалал тарылганы кылганын соонда кижини мага-боду ол аарыгын халдытпас апаар. Залон каш ижин-шөйүндү аары-ларынга: дизентерияга, ижин тифинге, паратифустуг аарыгларга улар тарылганы нургулайында-ла бир утга чоруту турар. Тарылганы кыл-ганын сөөдүндө кижини мага-боду ол аарыгларын 1/2—1 чыл дур-гууңда халдытпас. Тарылган кижилер-дээ аарыг бээр урулгарлар хаа илереп турар, иччалар-дээ ол аарыг тарытаан кижилерге деген-дөңдөн оларга дык чик эртин турар.

Тыва областың Санитар-чырыдышкын бажыны.

Москвада америк делгелгеде

Москаның «Советиник» дел култура болгаш дыштанылга па-рыгында америк делгелгеде хүнүгү-не муң-муң кижилер кээп турар. Олар Американың Каттышкан Штаттарында амыдыралын, ол чуртта эртемни, индустриянын, култураның дугайында хейн-ле билип алысаан, аңаа кээп турар.

АКШ-тын дугайында киноларын көрүчүлөр улуз соугуулар-биле көрүп турар. Делгелгеде барган кижилер эртем, култура, архитекту-ра, чуртала уран чүүл, чик үлестирин кылгалар, амыдырал-ын өт-херекселери болгаш өскө-дээ чүбөө-биле танышар.

Америк улустун дугайында хей-нү билип алыр дөш салдынып ту-рар хей саныг айтырылгала тай-ылырлакталар арай бөөрү хары-лап четигип турар. Ол айтырылгала дээрге, көргөн чүбөөлөр практик кырынга ханын-биле чедир билип алырын күзөөн орадажышкын-нар-дыр.

«Кадиллак», «Шевроле», «Край-слер» болгаш өскө-дө маргаларын автомашиналарын көрүр. Олар дык хей кижилерин кичөөгөйиң чегелештир мыда делген каан халар тулуп турар. Оларын ча-рөнтөй уран-чүбүү хей чотан-нынга барган кижилер савал-она-лын солчуп өгөлөөр. Темзын ча-гыс: мындыг машиналар азычыл чоннарга өмнө эртин улуз өртөктөй

авес деп бе? Бистин чуртуну авто-машиналарын-биле оларын денеп, чижелел-дээ тургулаар, оңу соон-да чедикшииниң талазы-биле бис-тин автомашиналарын азыг бо-луп өлөткөлөөр.

Америк чуртала бажынынң үлгөрин көргөсөн, мыда үргүчү-ле кижилер хей чыгыла турар. Олар оңу дергелелерин, иштиниң херекселерин соугуулар туралар. Мындыг бажын 14.490 доллар өр-төктөй деп бижип каан.

Улгадир амычкы кижини оңу бистин рубленике шилчидерге чөмө болурун санап көргөн: —Өртөк аарымаар-дыр—дэен.

—Оң өртөн хуусаанын улам тө-лөп болур деп бижип каан шык-а—дэен аңаа харын үнген.

—Доктаамал ажал магадла-тыг болза, хуусаанын улам тө-лөдөр ажи-ле-дир, а бир өскө ажал чокталып, кулчулук ула-р олтадыс канчалары...

Бажын иштиниң өт-херекселерин, пластеааста кылган кылг-ларын, турисин херекселерин кө-рүчүлөр мактап турар. Оон-биле чегелештир мыда делген каан өрөнтөй уран-чүбүү хей чотан-нынга барган кижилер савал-она-лын солчуп өгөлөөр. Темзын ча-гыс: мындыг машиналар азычыл чоннарга өмнө эртин улуз өртөктөй

Күш-култура болгаш спорт

Мурнунда—РСФСР-нин чадаг-тергечилери

Чадаг-тергечилериниң хей хүн-нөрдө эртер Бүтү-өмүл маргалда-зынын дөртүк атам (өлчөз) доо-гулаан. Шыгуайдан Ригага чедир 134 км черин чадаг-тергечилерин бажыга келген кижилер ортума-биле шакта 39 км дүргөн эртен-нөр. Ол этаптын тилекчи элчин-градчы Алексей Петров дистанция-ын 3 шак 24 мин. 49 секундда эртен. Ол-ла шакты көргөсөн москвич Евгений Клевцов ийги-чери алган. Ушкү черин тилек-чиден 3 сек. озадып келген

РСФСР-нин командазынын төлөзүн Александр Юков алган.

Бо этапка команда талазы-биле тилекчилер РСФСР-нин спортчула-ры алган. Дөртүк этаптын соонда маргалдаанын шугуучу эскер-илген. Шугуучунуң кымы-сар-ыг майбазын Челябинскинин спортсмен Вадим Степин (РСФСР) кеткен.

Бүтү дөрт этапта команда тала-зы-биле бирги черде РСФСР-нин чадаг-тергечилери чоруп турар.

Эш-хуузунун ужуражышкынары

Иль 27-ниң кежээнде, Кымыла, күш-култура болгаш спорттун «Совет Тываның беш чылы» ста-дионуңа бүт бөбүтүн ойнаары-нын талазы-биле ужуражышкын болган. Аңаа ыш заводтун болгаш типографиянын командалары эш-хуузуңда ужурашкан.

Ужуражышкынын эгезинде по-лиграфистериниң командалык өгө са-ны азыктан. Эскерти стандардын-ның командалык ааа улуз күштүг атамны чоруткан, удуурамыкы-зы-биле деннежи, мичини бир кирип теп алган болгаш ол-ла хев-көөр илелейлг ойнаш, полиграф-чыларын 4:3 саныг улуз алган.

О. СИРИН-ООЛ.

Редатор Н. С. ШОЯГУ.

Фестивальчы Венаның кежээзи

ВЕНА. (СЭТА-ның корр.). Илья-дун мындыг илг кежээлери веначылар нургулайында Дунайын өрттеринде хөлөгелг парктарга өрттир турганнар, мычазажок фестивал үзүндө ол эрги чачыл-дар түр утутурунган. Шляен шөд-дөргө болгаш кулчуларга, азыл-чыннар чуртала кыдыг узымык черлерге кежээлөргө оон болур черлерге муң-муң кижилер чыгып турар. Фестивальдык аалчыларын-ның оон бүгүтүн олар диниттиг адым часкашканын биле уткуп турар.

Ройманшад шөлүгө 6 муң чы-

гам кижини чымылган. Польша тан-чыларын тангызын көргөш, кө-рүчүлөргө адым часкашканын божаадына районун кулчуларынга бөзлөп диниалып турар. Макс-Винтер-Плац шөлүгө Болга-риядан, Швейцария, Албаниядан, Африканын чурттарында анык артистерин кыжылгези-биле концерт болган. Орус нити мрлар болуп турар. Хөгжүмү болгаш адым часкашканын даш-шыменин диниал чаз-чаз көрү-чүлөр немерде кээп турар.

Реакцияны күштеринге улуз ве-наны пролетариат 1934 чылда ма-

дырлыг тулчуп турган «Карл Маркс-хоф» дээр улуз бажынын баарына кайтамчы хей кижилер чымылган. Япониянын, Суданнын, Кореянын болгаш Кыдат Улус Рес-публиканын уран чүтү коллектив-тери ол ыччалдыр оон көрүтүп чоруп турганнар. Венанын кылг-ларын ажилчынары кодаан хей кижилер чүткө адым часкап өскө, харын эп-сетке каттышты-рылганын лозунгарын-биле арти-стерге байыр чедирип турганнар.

Венанын өскө-дээ хей-хей райо-нарына мындыг чүбөөлөр хейнү көрүп болур.

Л. СТЕПАНОВ.

Кубаның национал байырлалы

НЬЮ-ЙОРК (СЭТА). Даштыкы холгаарлаашкындан улузчу револю-цияны камгалар болгаш чер ре-форманы деткир деп болуңуң чалгыш чок шиттирилг чоруту миллион чыгым кубинер база ла-гын көргөсөткен.

Чазактын национал байырлаа кылдыр чарлаан хүтү—«Иль 26-ның шимчөөшкенин» 6 чыл оон байырлаары-биле Кубаның на-йысыла Гаванага чурттуг бүгү булунарында ажилчынарын болгаш таарышканын төлөлөк-чилери челип келген. «Хоорайнын болгаш көзөңгүн акы-лукчалар, революцияга каттыкчылар!», «Бие-тер—халдышкын болган таарыл-гада револютуг армиянын чурт-жү бие!» деп лозунгарын чыскаа-лганар тулуп алган чоруп турган-нар.

Национал капиталисттиг баары-да шөгө чыскаалгандарга доктор Фидель Кастро, Кубаның президенти Освальдо Дортикос, чазактын жекиттери, Латин Америка чурт-тарында аалчылар, оон иштинде

Мексиканың президентин чоран Ласаро Карденас, Чилинин улузчу халкынын фронтунун президентин Сальвадор Алленде болгаш өскө-дээ хей-хей кижилер байыр чедирип турган.

Премьер-министр доктор Фидель Кастро чүе чуттаалан. Тараачын маасаларын байдалыч болгаш чазактын чарлааны чер реформаны чорутканын ол кол